

**Szkolny Program
Wychowawczo - Profilaktyczny**

**Gimnazjum
im. Jana Pawła II
w Tarnawie Dolnej**

Rok szkolny 2017/2018

Profilaktyka to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona dziecka, ucznia, wychowanka przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój, określanych w literaturze przedmiotu jako zachowania ryzykowne.

„Wychowanie to nieustannie toczony dialog nauczyciela z uczniem prowadzący ku horyzontowi dobra, prawdy i piękna.”

I. Podstawy prawne działań wychowawczo-profilaktycznych podejmowanych w szkole:

- Ustawa z dnia 13 lutego 2002r. o postępowaniu w sprawie nieletnich (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535).
- Ustawa z dnia 19 kwietnia 2007r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomani (Dz. U. z 2006 r. Nr 177, poz. 1485).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia z dnia 22 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. (Dz. U. Nr 4, poz.17).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. (Dz. U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226).
- Ustawa z dnia 13 lutego 2002. o postępowaniu w sprawie nieletnich (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U., poz. 1113).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

CELE PROGRAMU

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów będących w okresie dojrzewania oraz potrzeb środowiska lokalnego. Chcemy, aby nasza szkoła była bezpiecznym miejscem dla uczniów, nauczycieli rodziców i wszystkich pracowników szkoły, aby panował w niej klimat sprzyjający nauce, rozwijaniu przyjaźni, koleżeństwa i dbałości o wspólne dobro. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni. Chcemy ukształtować człowieka aktywnego, przedsiębiorczego potrafiącego formułować swoje myśli w sposób jasny precyzyjny . Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas, nauczycieli wszystkich przedmiotów, pedagoga szkolnego, rodziców i wszystkich pracowników szkoły.

CELE PROGRAMU

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami życia i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy w grupie, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Kształtowanie postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie w świecie współczesnym.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie.

4. Respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości takich jak dobro, piękno, poszanowanie godności człowieka, empatia, współczucie, tolerancja, mądrość
5. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych , umiejętności dokonywania wyboru zachowań prozdrowotnych, propagowanie ekologicznego stylu życia i odpowiedzialności za środowisko naturalne.
6. Wspomaganie, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności i umiejętności oraz kontynuowania nauki na dalszym etapie edukacyjnym.
7. Stałe doskonalenie funkcjonowania zespołu nauczycielskiego w zakresie wzajemnych relacji, sprawnego porozumiewania, współpracy, rozwijania umiejętności wychowawczych.
8. Otoczenie szczególną opieką i pomocą uczniów pochodzących z rodzin o trudnej sytuacji materialnej, niewydolnych wychowawczo, zagrożonych demoralizacją.

KIERUNKI DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH

- zdobywanie podstawowych umiejętności porozumiewania się w grupie rówieśniczej
- bazowanie na mocnych stronach młodzieży i rozwijanie ich potencjalnych możliwości
- rozwijanie postaw tolerancji i asertywności
- kontynuowanie współpracy z rodzicami
- kształtowanie aktywności poznawczej uczniów: kreatywności, innowacyjności, przedsiębiorczości,

- integracja zespołów klasowych, umiejętność pracy zespołowej
- rozwijanie zainteresowań uczniów, ukazywanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego
- wyposażenie uczniów w umiejętności radzenia sobie z problemami, konfliktami, trudnymi emocjami
- promowanie zdrowego stylu życia,
- dostarczanie informacji o negatywnych przejawach życia społecznego (cyberprzemoc, sięganie po papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze, agresja, wulgaryzacja słownictwa)
- umacnianie
- współpracy ze środowiskiem lokalny

SYLWETKA ABSOLWENTA

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w środowisku społecznym. Posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i językach obcych. Sprawnie posługuje się nowymi technologiami informacyjno – komunikacyjnymi.

Ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnej pracy w zespołowej i kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę dalszego rozwoju.

ABSOLWENT JEST:

- dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków , posiadającym godność osobistą, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych;
- człowiekiem aktywnie uczestniczącym w życiu społeczeństwa , ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania,

- człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi;
- człowiekiem dbającym o własny rozwój , wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
- człowiekiem dbającym o zdrowie, kondycję fizyczną oraz świadomym użytkownikiem środowiska naturalnego.

UCZESTNICZY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Za wszechstronny rozwój o ucznia współodpowiedzialni są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują dokumenty regulujące pracę szkoły
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i integrację klasy
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się

- opracowują Program Wychowawczo-Profilaktyczny dla swojej klasy
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem i pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami wspierającymi pracę szkoły - policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi , MOPG, GOPS

Nauczyciele:

- czuwają nad bezpieczeństwem młodzieży podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych
- udzielają pomocy w przewycięzaniu niepowodzeń szkolnych, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności
- kształcą i wychowują uczniów w duchu patriotyzmu i poszanowania godności ludzkiej
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań

- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły

Uczniowie:

- przestrzegają praw i obowiązków ucznia;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- przestrzegają norm i zachowań obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa;
- kierują swym rozwojem, potrafią odróżnić dobro od zła;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;

Pedagog szkolny:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
- minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;

- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspiera nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

DIAGNOZA ŚRODOWISKA

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły powstał w oparciu o dokumenty regulujące pracę szkoły, podstawę programową oraz diagnozę środowiskową.

Na podstawie analizy ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, obserwacji, rozmów z wychowawcami stwierdza się, że większość naszych uczniów wychowuje się w rodzinach prawidłowo funkcjonujących. Chociaż należy zaznaczyć, że w każdej klasie są uczniowie, których jedno lub oboje rodzice przebywają za granicą. Są to czasowe nieobecności jednak skutkują zaburzeniami relacji rodzinnych. W szkole pojawiają się zachowania agresywne takie jak przezywanie, popychanie, wyśmiewanie, wulgarne słownictwo, etykietowanie. Sporadyczne zachowania społeczne powodują dezorganizację zajęć lekcyjnych. Spora grupa uczniów nie radzi sobie z problemami emocjonalnymi czy adaptacyjnymi.

Zaznaczyć trzeba również, że uczniowie w sposób niewłaściwy spędzają czas wolny. Wiele godzin zajmuje im korzystanie z komputera czy oglądanie programów telewizyjnych. Szczególną rolę odgrywają tutaj gry komputerowe nasycone przemocą, brutalnością, agresywną rywalizacją. Również niewłaściwy dobór programów telewizyjnych sprzyja problemom z percepcją i zapamiętywaniem i odrabianiem prac domowych.

Świadomość istniejących w naszym środowisku trudności i zagrożeń miała decydujący wpływ na określenie treści zawartych w Programie Wychowawczo – Profilaktycznym.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin
Edukacja Zdrowotna			
Realizacja cyklu zajęć edukacyjnych o tematyce propagującej zdrowy tryb życia, dbałość o higienę ciała, racjonalne odżywianie	Lekcje wychowawcze Realizacja programu ' Żyj smacznie i zdrowo ', „Trzymaj formę „	Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotów	Według planu
Profilaktyczne zajęcia dotyczące chorób występujących sezonowo	Pogadanki, prelekcje, akcja plakatowa	Wychowawcy klas Higienistka szkolna	Według planu
Wdrażanie zasad prawidłowej organizacji pracy i nauki	Udział zajęciach dodatkowych, konkursach przedmiotowych	Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotów Pedagog	Według planu
Ukazywanie właściwych sposobów spędzania czasu wolnego	Wyjazdy na basen, gry i zabawy na świeżym powietrzu Organizowanie zajęć o charakterze sportowym i rekreacyjnym	Wychowawcy klas Nauczyciel wychowania fizycznego Nauczyciele przedmiotów	Według planu
Promowanie Szkoły w środowisku	Organizacja Festynu Zdrowia	Dyrektor R. Kaczmarska	Czerwiec
BEZPIECZEŃSTWO UCZNIÓW			
Współpraca z instytucjami wspomagającymi pracę szkoły	Spotkania z przedstawicielami Policji , Sądu, Straży Miejskiej	Nauczyciele, wychowawcy	Według planu

Utrwalanie zasad bezpieczeństwa obowiązujących na lekcjach, podczas przerw, w drodze do i ze szkoły.	Pogadanki, , dyżury nauczycieli podczas przerw, spotkania ze strażakiem i policjantem.	Wychowawcy klas, Dyrektor	Wrzesień
Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa podczas wycieczek szkolnych i wyjazdów	Dokumentacja wycieczki, pogadanka	Organizator wycieczki	Według planu
Zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami możliwości prawidłowego funkcjonowania w szkole	Korzystanie z podjazdu, specjalistycznych pomocy dydaktycznych i podręczników	Dyrektor Nauczyciele Pracownicy szkoły	Cały rok

KSZTAŁTOWANIE POSTAW PATRIOTYCZNYCH I OBYWATELSKICH

Poszanowanie tradycji i kultury własnego narodu.	Wycieczki. Odwiedzanie Miejsc Pamięci Narodowej	Nauczyciele Wychowawcy	Według planu
Przybliżenie znaczenia symboli narodowych i postaci wielkich Polaków	Organizacja apeli związanych najważniejszymi świętami narodowymi Udział w Paradzie Niepodległości,	Nauczyciele przedmiotów Nauczyciel historii	Wg kalendarza Imprez i Uroczystości Szkolnych
Tolerancja dla odmienności wyznań, kultur i różnic między ludźmi	Lekcje wychowawcze , pogadanki, spotkania z interesującymi ludźmi	Nauczyciele wychowawcy Pedagog	Według planu

Kształtowanie postaw szacunku dla środowiska naturalnego	<p>Udział w akcji „Sprzątanie Świata” Organizacja apelu i projektów edukacyjnych dot. środowiska</p> <p>Udział w konkursach ekologiczno-przyrodniczych.</p>	<p>Nauczyciele Wychowawcy</p> <p>Nauczyciel biologii</p>	Wg kalendarza Imprez i Uroczystości Szkolnych
KSZTAŁTOWANIE POSTAW PROSPOŁECZNYCH			
Integracja zespołu klasowego	Lekcje wychowawcze, wycieczki klasowe, dyskoteki.	Nauczyciele wychowawcy Pedagog	Według planu
Uczestnictwo w kulturze lokalnej	Udział w spotkaniach z ludźmi kultury, oglądanie filmów i spektakli teatralnych,	Nauczyciele Wychowawcy	Według planu
Prezentacja szkoły w środowisku	Jasełka, Świąteczne koledowanie Udział w uroczystościach gminnych	Nauczyciele wychowawcy Dyrektor	Według planu
Działalność uczniów w Samorządzie Uczniowskim	Meeting przedwyborczy nowego samorządu Dzień Samorządności, Mikołaki Poczta Walentynkowa Włączanie się w akcje charytatywne	Samorząd Uczniowski Opiekunowie Samorządu	Według planu
Uwrażliwienie na problemy ludzi starszych, samotnych	Współpraca ze mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej Brata Alberta w Zagórze	Nauczyciele Wychowawcy	Według planu

WSPOMAGANIE ROZWOJU UCZNI

Praca z uczniem zdolnym	Zajęcia rozwijające zainteresowania, Konkursy przedmiotowe i tematyczne Prezentacja uczniów wyróżniających się oraz ich wyników podczas apeli i spotkań z rodzicami	Nauczyciele Dyrektor	Według planu
Wspieranie uczniów mających problemy edukacyjne bądź wychowawcze	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, rewalidacyjne. Współpraca z PPP, konsultacje z pedagogiem szkolnym,	Nauczyciele przedmiotów, specjaliści Pedagog	Według planu
Planowanie wyboru dalszego kierunku kształcenia	Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego	Nauczyciel doradca zawodowy Pedagog	Według planu
Rozwijanie kompetencji czytelniczych	Imprezy promujące czytelnictwo- „Narodowe czytanie”, lekcje biblioteczne, konkursy czytelnicze, inscenizacje	Nauczyciel- bibliotekarz	Według planu
Współpraca z rodzicami	Udział rodziców w opiniowaniu dokumentacji szkoły,	Dyrektor	Wrzesień
	Zaangażowanie rodziców w organizację imprez klasowych i szkolnych.	Nauczyciele	Według planu

SZKOŁA WOLNA OD PRZEMOCY I AGRESJI

<p>Uświadomienie uczniom niebezpieczeństw jakie niesie ze sobą patologizacja życia.</p>	<p>Trening pewności siebie dla ofiar przemocy rówieśniczej.</p>	<p>Pedagog</p>	<p>Według planu</p>
	<p>Lekcje wychowawcze dotyczące rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie z trudnymi emocjami</p>	<p>Nauczyciele Wychowawcy</p>	<p>Rok szkolny</p>
	<p>Realizacja elementów programu profilaktyki ' Jak żyć z ludźmi „</p>	<p>Nauczyciele Pedagog</p>	<p>Według planu</p>
	<p>Prelekcje Spotkania z policjantem</p>	<p>Dyrektor Nauczyciele Pedagog</p>	
	<p>Zapoznanie uczniów z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły oraz Programie Wychowawczo – Profilaktycznym klasy</p>	<p>Wychowawcy</p>	<p>Wrzesień</p>

**ZAPOBIEGANIE PODEJMOWANIU PRZEZ MŁODZIEŻ ZACHOWAŃ
RYZYKOWNYCH**

<p>Zapoznanie uczniów z przyczynami i negatywnymi skutkami uzależnień od alkoholu, tytoniu, dopalaczy, środków psychoaktywnych</p>	<p>Zajęcia edukacyjne na lekcjach wychowawczych i zajęciach przedmiotowych</p> <p>Filmy edukacyjne „ Nikotyna legalny narkotyk „ itp. ‘ Dziękuję nie biorę „ Spotkanie z przedstawicielami Policji i Poradni Pedagogiczno – Psychologicznej Specjalistami</p>	<p>Nauczyciele wychowawcy Pedagog</p>	<p>Wg planu</p>
<p>Wskazanie uczniom na umiejętność nawiązywania prawidłowych relacji z rówieśnikami i właściwej komunikacji interpersonalnej</p>	<p>Lekcje wychowawcze Integracja zespołu klasowego.</p>	<p>Nauczyciele wychowawcy Pedagog</p>	<p>Wg planu</p>

BEZPIECZNE KORZYSTANIE Z INTERNETU

<p>Podjęcie problematyki cyberprzemocy i cyberprzestępczości</p>	<p>Zajęcia edukacyjne w ramach lekcji wychowawczych, pogadanki, spotkania ze specjalistami</p>	<p>Dyrektor Nauczyciele wychowawcy Pedagog</p>	<p>Według planu</p>
<p>Użytkowanie portali społecznościowych</p>	<p>Lekcje wychowawcze</p>	<p>Nauczyciele Wychowawcy Pedagog</p>	<p>Według planu</p>
<p>Bezpieczne korzystanie z internetu / gry komputerowe /</p>	<p>Lekcje wychowawcze Spotkanie z policjantem Dla uczniów i rodziców</p>	<p>Nauczyciele Wychowawcy Pedagog</p>	<p>Według planu</p>

**WSPÓLPRACA WSZYSTKICH PRACOWNIKÓW SZKOŁY, RODZICÓW ORAZ
INSTYTUCJI WSPOMAGAJĄCYCH**

<p>Wzajemna wymiana informacji mająca na celu właściwe funkcjonowanie ucznia w środowisku szkolnym</p>	<p>Śródroczne spotkania z rodzicami</p> <p>Pedagogizacja rodziców.</p> <p>Spotkania z pracownikami świetlicy, Sanepidu, Policji, Kuratorami sądowymi, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,</p>	<p>Dyrektor</p> <p>Nauczyciele</p> <p>wychowawcy</p> <p>Pedagog</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
--	---	---	-------------------------